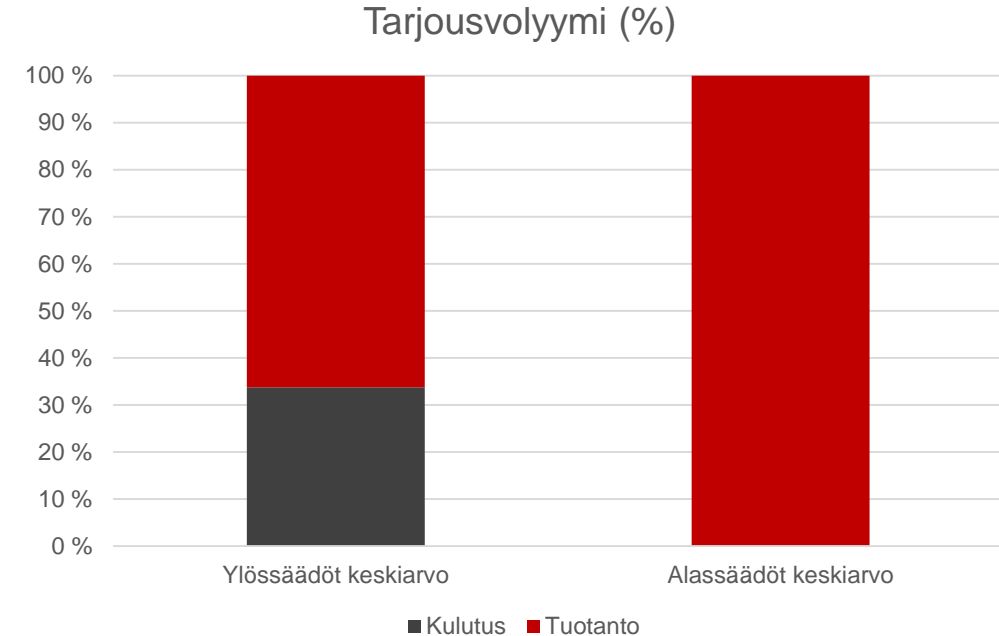
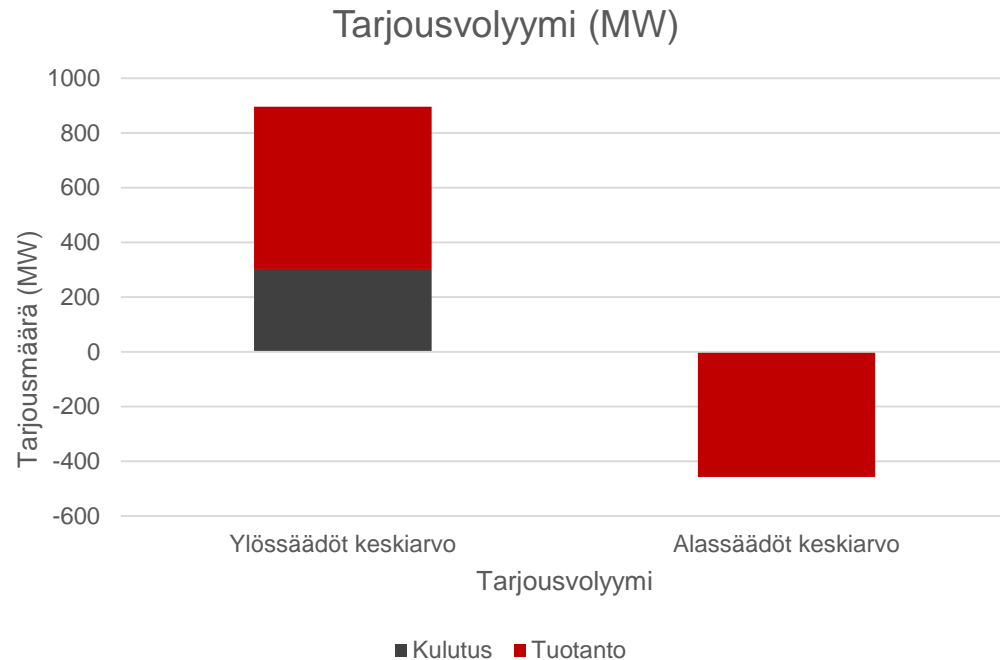

Säätävän kulutuksen tarjousvolyymit 2017

Säätävän kulutuksen tarve säätösähkömarkkinoilla kasvaa

- Kulutuksen keskimääräinen osuus säätötarjouksista vuonna 2017
 - ylössäätö n. 34 % ja alassäätö n. 0,1 %
- Säätävän tuotannon määrä laskee ja kulutuksen osuus tulee kasvamaan
- Vuonna 2017 säätösähkömarkkinoille osallistuvista kulutuskohteista n. 30 % oli jakeluverkoissa ja 70 % muissa verkoissa
 - jakeluverkkojen sisällä olevan kulutuksen merkitys kasvaa

Varttitase – riskit ja niiden hallinta

Varttitaseen toteutuksen riskit 1/3

RISKIN KUVAUS	RISKIN TOTEUTUMISEN VAIKUTUS	VARAUTUMINEN JA TOIMENPITEET
Yhteispohjoismainen aikataulu viivästyy, esim. syystä, että eSett ei pysty toteuttamaan vartin taseselvitystä tavoiteaikataulussa.	<ul style="list-style-type: none">15 minuutin taseselvityksen toteutus siirtyy kaikissa Pohjoismaissa	<ul style="list-style-type: none">Jatketaan nykyisellä taseselvitys- ja tasemallilla kunnes on valmius siirtymään.Yhteispohjoismaista siirtymää seurataan ja mahdolliset viivästymiset huomioidaan toteutuksessa ja viestinnässä.
eSett ei pysty toteuttamaan tavoiteaikataulussa 60 →15 min konversiota	<ul style="list-style-type: none">Muut Pohjoismaat eivät jää odottamaan vaan siirtyvät vartiin, Suomen on ratkaistava kysymys omissa järjestelmissään	<ul style="list-style-type: none">Fingrid on tilannut suunnittelun hyvissä ajoin ja eSett käynnistänyt tarjous- ja määrittelytyön teknologia- ja palveluntarjoajan kanssa hyvissä ajoin.eSett:n järjestelmämuutoksessa keskitytään tärkeimpiin osa-alueisiin ja varmistetaan minimivaatimukset.
Markkina ei pysty siirtymään 15 min taseselvitykseen ennen Datahubin käyttöönottoa	<ul style="list-style-type: none">Datahub toimii lähtökohtaisesti vartissa joten ratkaistavana: tasevastaavien taseselvitys on tunnissa, mutta jakeluverkkojen taseselvitys vartissa	<ul style="list-style-type: none">Vaihtoehtoina datahubin tekemän jakeluverkkojen taseselvityksen käyttöönoton siirtäminen myöhemmäksi ja jakeluverkot tekevät edelleen oman taseselvityksensä tunnissa. Tai <ul style="list-style-type: none">Datahub mahdollistaa tunnin taseselvityksen eSett:ssä aggregoimalla vartin datan tuntidataksi.
Datahub viivästyy tavoiteaikataulusta, tasevastaavien taseselvitys on siirtynyt 15 minuuttiin tavoiteaikataulussa	<ul style="list-style-type: none">Jakeluverkon taseselvitystä ei pystytä tekemään Datahubissa	<ul style="list-style-type: none">Siirtymän vaihe 1. jatkuu kunnes datahub otetaan käyttöön.Siirtymän pitkittyessä suurta kulutusta voidaan viedä vartin resoluutioon perustamalla omia mitta-alueitaJakeluverkonhaltijat, jotka joka tapauksessa päivittävät järjestelmiinsä taseselvityksen varjolaskennan, voivat lähettää vartin taseselvitystiedot eSett:lle, muut pysyvät tuntiresoluutiossa

Varttitaseen toteutuksen riskit 2/3

RISKIN KUVAUS	RISKIN TOTEUTUMISEN VAIKUTUS	VARAUTUMINEN JA TOIMENPITEET
Asetusmuutokset viivästyvät	<ul style="list-style-type: none">Osa toimijoista mahdollisesti odottaa asetusmuutoksia reagoidakseen muutokseen ja heille muutostöiden toteutusaika jää lyhyeksi→Toimijoiden viivästyminen vaikuttaa ensisijassa heidän asiakkaisiinsa, ei ylätasen taseselvitysjärjestelmiin (eSett ja Datahub)→Mikäli merkittävä osa verkonhaltijoiden rajapistemittauksesta ja tuotannon mittauksesta ei vaiheessa 1. ole päivitetty varttiin, näkyy tämä tasevirheiden kohdentumisena väärin mittausalueille	<ul style="list-style-type: none">Aktiivinen ja ennakoiva viestintä edunvalvontajärjestöiltä jäsenistölle tukee ennakoivaa reagointia ja vähentää lopun kiirettäViranomaisten tuki suunnitellulle mallille
Teknologia- ja palvelutoimittajilla ei ole riittäviä resursseja, eivät ole tehneet järjestelmäkehitystä, määrittelevät tarpeettoman suuria muutoksia ja laskuttavat toimialalta suuria summia	<ul style="list-style-type: none">Siirtymä varttiin hidastuu ja laskun loppusumma kasvaa	<ul style="list-style-type: none">Teknologiatoimittajia on tavattu ja haastettu jo useasti vuoden 2018 aikanaJärjestämme varttitaseaiheisen workshopin tietojärjestelmätoimittajille, jossa muutostarpeet käydään yksityiskohtaisesti läpi. Tämän jälkeen järjestetään seminaari järjestelmiä hankkiville toimialan asiantuntijoille.
Tasevastaavat, sähkönmyyjät ja muut taseselvityksen osapuolet (pl. verkonhaltijat) eivät saa toteutettua siirtymäsuunnitelman mukaisia järjestelmämuutoksia	<ul style="list-style-type: none">Ongelma kohdistuu vain kyseisiin tasevastaaviin ja heidän taseessaan oleviin markkinaosapuoliin, ongelma ei aiheuta laajempaa häiriötä markkinoilla	<ul style="list-style-type: none">Aktiivinen, kohdennettu ja ennakoiva viestintä edunvalvontajärjestöiltä ja kantaverkkoyhtiöltä tukee ennakoivaa reagointiaEnergiaviraston tuki suunnitellulle mallille
Verkonhaltijat eivät toteuta suunnitelmanmukaisia mittari- ja raportointimuutoksia asetetussa aikataulussa	<ul style="list-style-type: none">Verkonhaltijoiden mittausalueiden tasevirheet kasvavatTasevastaavien taseselvitys vaikeutuu	<ul style="list-style-type: none">Aktiivinen, kohdennettu ja ennakoiva viestintä Energiateollisuus ry:ltä ja kantaverkkoyhtiöltä kaikille verkonhaltijoille ja muutoksen aktiivinen seurantaeSett:n järjestelmä kykeneväksi vastaanottamaan tuntidataa myös muilta kuin jakeluverkonhaltijoiltaEnergiaviraston tuki suunnitellulle mallille

Varttitaseen toteutuksen riskit 2/3

RISKIN KUVAUS	RISKIN TOTEUTUMISEN VAIKUTUS	VARAUTUMINEN JA TOIMENPITEET
Kaikkia tiedonvaihdon määrittelyjä ei saada valmiiksi siirtymämallin tavoiteaikataulun mahdollistamiseksi	<ul style="list-style-type: none">• Toimiala ei voi aloittaa järjestelmän muutostöitä ja näin ??	<ul style="list-style-type: none">• Tiedonvaihdon kehitystyö on jo käynnistetty.
XBID ei pysty toteuttamaan 15 minuutin päivänsisäistä kaupankäyntiä tavoiteaikataulussa	<ul style="list-style-type: none">• Markkinaosapuolilla ei ole mahdollisuutta tasapainottaa itsensä vartissa, vaikka tasehinta määräytyy vartissa• Varttitaseen hyödyt eivät konkretisoidu ennen päivänsisäisen markkinan siirtymistä vartiin	<ul style="list-style-type: none">• XBID:n kanssa on käynnistetty suunnittelutyö ja pohjoismaisten vaatimusten määrittely• Riskin toteutuessa taseselvitys voi siirtyä vartiin, mutta tasehinnan on oltava jokaiselle vartille sama kunnes markkinaosapuolilla on mahdollisuus tasapainottaa taseensa vartissa.
Pohjoismaista säätösähkömarkkinoiden alustaa ja/tai markkinamuutoksia ei saada toteutettua tavoiteaikataulussa, ei saada vartin hintaa muodostettua	<ul style="list-style-type: none">• Vartin tasesähkön hintaa ei voida todennäköisesti määrittää jolloin tunnin jokaiselle vartille muodostuu sama hinta• Säätösähkömarkkina toimii kuten nytkin kunnes markkinapaikka ja päätöksenteko valmistuu• Vartin hyödyt eivät konkretisoidu ennen tasesähkön määräytymistä jokaiselle vartille erikseen	<ul style="list-style-type: none">• Eurooppalainen manuaalisten säätötuotteiden markkinapaikka (MARI) käynnistyy pian varttitaseeseen siirtymisen jälkeen -> muodostaa hinnan.
Muut varttitaseen toteutuksen sidonnaisuudet Pohjoismaisella tasolla viivästyvät. NBM –projekti (Nordic Balancing Model)	<ul style="list-style-type: none">• Yhteisten päätösten viivästyminen aiheuttaa kaikissa Pohjoismaissa varttitaseen käyttöönoton siirtämisen	<ul style="list-style-type: none">• Pohjoismailla on yhteinen tahtotila saada varttitase käyttöön lainsäädännön asettamassa aikataulussa, tämä vaikuttaa päätösten priorisointiin• Higher Time Resolution -projekti seuraa tiiviisti NBM-projektin etenemistä ja toisinpäin

Riskimatriisi riskien vaikutusten laajuudesta ja todennäköisyydestä

Vaikutus	ESTÄVÄT / MUUTTAVAT TOTEUTUSSUUNNITELMAN <ul style="list-style-type: none">• Yhteispohjoismainen aikataulu viivästyy, esim. syystä, että eSett ei pysty toteuttamaan vartin tase selvitystä tavoiteaikataulussa.• eSett ei pysty toteuttamaan tavoiteaikataulussa 60 →15 min konversiota• Markkina ei pysty siirtymään 15 min tase selvitykseen ennen Datahubin käyttöönottoa• Kaikkia tiedonvaihdon määrittelyjä ei saada valmiiksi siirtymämallin tavoiteaikataulun mahdollistamiseksi• Verkonhaltijat eivät toteuta suunnitelmanmukaisia mittari- ja raportointimuutoksia asetetussa aikataulussa• XBID ei pysty toteuttamaan 15 minuutin päivänsisäistä kaupankäyntiä tavoiteaikataulussa• Muut varttitaseen toteutuksen sidonnaisuudet Pohjoismaisella tasolla NBM –projektiin (Nordic Balancing Model)	ESTÄVÄT / MUUTTAVAT TOTEUTUSSUUNNITELMAN <ul style="list-style-type: none">• Datahub viivästyy tavoiteaikataulusta (merkittävästi), tasevastaavien tase selvitys on siirtynyt 15 minuuttiin tavoiteaikataulussa• Pohjoismaista säätösähkömarkkinoiden alustaa ja/tai markkinamuutoksia ei saada toteutettua tavoiteaikataulussa, ei saada vartin hintaa muodostettua• Teknologia- ja palvelutoimittajilla ei ole riittäviä resursseja, eivät ole tehneet järjestelmäkehitystä, määrittelevät tarpeettoman suuria muutoksia ja laskuttavat toimialalta suuria summia
	EI MUUTA NYKYISTÄ TOTEUTUSMALLIA <ul style="list-style-type: none">• Tasevastaavat, sähkönmyyjät ja muut tase selvityksen osapuolet (pl. verkonhaltijat) eivät saa toteutettua siirtymäsuunnitelman mukaisia järjestelmämuutoksia	EI MUUTA NYKYISTÄ TOTEUTUSMALLIA <ul style="list-style-type: none">• Datahub viivästyy tavoiteaikataulusta (vähän), tasevastaavien tase selvitys on siirtynyt 15 minuuttiin tavoiteaikataulussa• Asetusmuutokset viivästyvät
	Todennäköisyys	FINGRID